

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 14.03.2003
KOM(2003)118 slutlig

KOMMISSIONENS RAPPORT TILL RÅDET

**om en eventuell utvidgning av tillämpningsområdet för rådets förordning
(EG) nr 530/1999 till att även omfatta statistiska enheter med mindre än tio anställda**

1. INLEDNING

Enligt rådets förordning (EG) nr 530/1999¹ skall medlemsstaterna vart fjärde år samla in strukturstatistik över löner och arbetskraftskostnader för alla företag med minst tio anställda. När denna förordning utarbetades befarades det att det skulle innebära en orimligt stor börda för medlemsstaterna om även statistiska enheter med mindre än tio anställda skulle ingå. Artikel 4 i förordningen innehöll dock en bestämmelse om att kommissionen (Eurostat) skulle undersöka om dessa mindre enheter i framtiden kunde ingå i strukturundersökningarna om löner och arbetskraftskostnader och sedan överlämna en rapport till rådet inom fyra år, dvs. före den 1 april 2003.

För att sammanställa denna rapport har kommissionen (Eurostat) rådfrågat medlemsstaterna och medlemmarna i Eurostats arbetsgrupp för löner och arbetskraftskostnader. I rapporten undersöks behovet av att förordningen även omfattar företag med mindre än tio anställda, och det föreslås en möjlig lösning som tar hänsyn till befintliga datainsamlingssystem i varje medlemsstat. Rapporten har godkänts av Kommittén för det statistiska programmet.

2. BEHOV AV ATT FÖRORDNINGEN ÄVEN SKALL OMFATTA MINDRE STATISTISKA ENHETER

För att kunna ge en rättvisande bild av ekonomin i medlemsstaterna och i EU behövs det statistiska data från alla företag. Detta har särskilt stor betydelse eftersom det finns stora skillnader i företagsstrukturerna inom EU (se tabell 1).

Skattning av företagsstorlek år 2000: Privata företag, med undantag av skogsbruk och fiske	
Genomsnittlig företagsstorlek (antal anställda)	
Österrike	10
Irland	10
Luxemburg	10
Nederländerna	10
Danmark	9
Tyskland	8
Sverige	8
Frankrike	7
Finland	6
Belgien	6
Storbritannien	6
Portugal	5
Spanien	5
Italien	3
Grekland	2
EU-genomsnitt	6

Källa: Observatory of European SMEs 2002/02

¹ EGT L 63, 9.3.1999, s. 6.

Förekomsten av mikroföretag² (dvs. företag med mindre än tio anställda) är större i vissa EU-ekonomier och dessa företag uppvisar ofta speciella egenskaper – de har t.ex. kortare livslängd och är mindre exportinriktade. Särskilda politiska initiativ som avser att främja småföretagen behöver kompletteras med statistiska data av god kvalitet. Databesamling från ett mikroföretag innebär emellertid ofta relativt höga kostnader för en arbetsgivare med begränsade personal- och dataresurser. Myndigheter är förståeligt nog ovilliga att öka den administrativa bördan för småföretagen samtidigt som de försöker främja konkurrenskraft och företagandet. Det är därför viktigt att finna en fungerande balans mellan statistikanvändarnas och småföretagens behov.

3. ERFARENHETER AV DATAINSAMLING FRÅN SMÅFÖRETAG

Ett antal medlemsstater har gjort studier angående insamling av statistik rörande löner och arbetskraftskostnader från mikroföretag, och en sammanställning av dessa studier presenteras i tabell 2. Erfarenheterna visar att detta segment inom ekonomin har egenskaper som tydligt skiljer det från större företag. Mikroföretag etableras och upphör snabbare än andra typer av företag. Vid en undersökning är svarsfrekvensen oftast lägre för dessa företag och de behöver längre tid för att svara, ofta därför att de saknar datoriserade affärsredovisningssystem och är beroende av manuella arkiv.

Tabell 2	Sammanställning över tidigare studier som utförts i medlemsstaterna
Portugal	Analyser av undersökningen av företagsstrukturer 2000 och kvartalsundersökningen av löner 2001 (kvartal 4) visar tydligt att svarsfrekvensen är lägre för små statistiska enheter än för större enheter.
Frankrike	Frankrike försökte utvidga 1992 års arbetskraftskostnads- och lönestrukturundersökningar till att även omfatta statistiska enheter med mindre än tio anställda. Detta visade sig för komplicerat att genomföra och fick inte arbetsgivarnas stöd. Resursbrist och organisatoriska förändringar har hindrat ytterligare utvidgningsförsök.
Italien	Analyser av undersökningen av företagsstrukturer 2000 visar att statistiska enheter med mindre än tio anställda uppvisar särskilda egenskaper i jämförelse med större enheter, t.ex. lägre arbetskraftskostnader, något fler arbetade timmar, en lägre svarsfrekvens och en större förekomst av ofullständiga uppgifter.
Grekland	Parallellt med den årliga branschundersökningen har en urvalsundersökning gjorts under de senaste tre åren för enheter med mindre än tio anställda. Det finns information om typen av anställda, löner och arbetskraftskostnader.

² I denna rapport används termen "mikroföretag" i betydelsen "statistisk enhet med mindre än tio anställda".

Tabell 2	Sammanställning över tidigare studier som utförts i medlemsstaterna
Spanien	Den kvartalsvisa arbetskraftskostnadsundersökningen i Spanien innehåller jämförande uppgifter för enheter med mindre än tio anställda och större företag: ett stort antal företagsetableringar och nedläggningar varje år, begränsade resurser för redovisning och administration, lägre svarsfrekvens och större statistiska avvikelser i informationen.
Storbritannien	År 2000 genomfördes en undersökning om kostnaderna för att följa gällande regler bland 700 av deltagarna i den årliga lönestrukturundersökningen. Undersökningen visade att, jämfört med större företag, behövde enheter med mindre än tio anställda längre tid för att svara och de hade en lägre svarsfrekvens.
Nederländerna	Den teknik som använts för att sammanställa arbetskraftskostnadsundersökningen 2000 kan även användas till att få fram resultat för enheter med mindre än tio anställda, och det innebär att ingen ytterligare börda läggs på företagen.

För närvarande är det endast tre medlemsstater (Portugal, Storbritannien och Nederländerna) som inkluderar mikroföretag i datainsamlingen för den strukturstatistik som skall tas fram vart fjärde år i enlighet med förordning nr 530/1999.

4. MÖJLIGHETER ATT UTVIDGA STATISTIKEN TILL ATT OMFATTA FÖRETAG MED MINDRE ÄN TIO ANSTÄLLDA

Vid en utvidgning av strukturundersökningarna till att omfatta även mikroföretag måste de praktiska begränsningar som finns i de olika nationella statistiska systemen beaktas. Ett stort problem är att minsta ökning av arbetsgivarnas svarsbörda för statistik i många medlemsstater går stick i stäv med de nationella riktlinjerna för datainsamling. När det gäller dessa länder är följande tre lösningar tänkbara:

- Användning av alternativa nationella uppgiftskällor.
- Utarbetande av skattningsmetoder.
- Insamling av mindre detaljerade strukturdata från småföretagen.

Metoden att använda andra nationella datakällor kan vara ett effektivt sätt att erhålla erforderliga uppgifter. Ibland är emellertid uppgifterna inte så detaljerade som de skulle behöva vara, använda definitioner motsvarar inte exakt de statistiska kraven eller resultaten kanske inte är tillgängliga i tid. Dessutom kan möjligheterna att förbättra uppgifternas statistiska kvalitet vara begränsade, t.ex. avseende använda definitioner, eller det kan vara svårt att hålla uppsatta tidsgränser om inte det nationella statistikkontoret har det direkta ansvaret för datainsamlingen.

För några medlemsstater kan ett mera realistiskt alternativ vara att använda skattningsmetoder för att bearbeta befintliga statistiska eller administrativa källor för att få fram tillfredsställande resultat för mikroföretagen. Sådana metoder skulle behöva utarbetas på nationell basis och skulle kräva en noggrann granskning, i synnerhet beträffande kvaliteten på skattningarna.

Slutligen kan en möjlighet vara att samla in mindre detaljerade strukturdata från mikroföretag än från större företag. Detta skulle bidra till att minska svarsbördan för mikroföretagen men skulle samtidigt begränsa de statistiska resultat som kan genereras i analyser som omfattar dessa företag.

5. KOMMANDE STRUKTURUNDERSÖKNINGAR 2004 OCH 2006 – FÖRSÖKSPERIODER

Ett par medlemsstater har meddelat Eurostat att de kan inkomma med uppgifter för mikroföretag i de två kommande strukturundersökningarna, dvs. i arbetskraftskostnadsundersökningen 2004 och lönestrukturundersökningen 2006. Andra medlemsstater kommer att behöva förändra sina nuvarande strukturundersökningar eller undersöka möjligheterna att använda andra källor och skattningsmetoder.

De kommande två strukturundersökningarna skulle därför kunna vara testomgångar inför en eventuell framtida inkludering av dessa små statistiska enheter. Alla medlemsstater skulle i så fall uppmanas att på frivillig basis lämna uppgifter för enheter med mindre än tio anställda. På så sätt skulle resultaten från undersökningar, andra källor och skattningsmetoder kunna utvärderas och jämföras. Resultaten skulle också kunna jämföras med relevant statistik från nationalräkenskaperna, eftersom mikroföretagen redan beaktas i dessa. För att kunna dra meningsfulla slutsatser är det viktigt att så många medlemsstater som möjligt deltar i försöket. Resultatet kommer att få betydelse för det slutliga beslutet om huruvida dessa enheter skall ingå i framtida strukturundersökningar, med början 2008.

6. REKOMMENDATIONER

I princip rådet det enighet om att mikroföretagen skall omfattas och det ligger i linje med EU:s mål om jämförbarhet och samordning med annan företagsstatistik för EU och med nationalräkenskaperna. Svårigheten ligger i hur de små enheterna skall kunna omfattas utan att detta leder till orimliga kostnader och en alltför stor börda. I nedanstående rekommendationer har hänsyn tagits till den inställning som medlemsstaterna har rapporterat och de utgör en pragmatisk långsiktig lösning, avsedd att testas och utvärderas av Eurostat och medlemsstaterna.

- Medlemsstater som redan nu kan lämna strukturstatistik om löner och arbetskraftskostnader för mikroföretag kommer att uppmanas att lämna dessa uppgifter till Eurostat, på frivillig basis, för arbetskraftskostnadsundersökningen 2004 och lönestrukturundersökningen 2006.
- Medlemsstater som för närvarande inte kan ta fram någon strukturstatistik över löner och arbetskraftskostnader för mikroföretag kommer att uppmanas att föreslå kostnadseffektiva lösningar som kan utvecklas så att de ger tillräckligt utförliga data. Detta kan innebära att statistiska skattningsmetoder tillämpas på befintliga datakällor. Lösningarna bör utvecklas så att de kan testas i arbetskraftskostnadsundersökningen 2004 och i lönestrukturundersökningen 2006.
- Eurostat kommer att granska de faktiska resultaten och testresultaten avseende mikroföretagen från arbetskraftskostnadsundersökningen 2004 och lönestrukturundersökningen 2006 och utvärdera resultatens kvalitet.
- Om den kvalitetsutvärdering av resultaten för mikroföretag som baseras på arbetskraftskostnadsundersökningen 2004 är tillfredsställande, kommer Eurostat att tillsammans med medlemsstaterna påbörja arbetet med att etablera en rättslig grund för att statistiska enheter av alla storlekar skall ingå i arbetskraftskostnadsundersökningen 2008.

- Om den kvalitetsutvärdering av resultaten för mikroföretag som baseras på lönestrukturundersökningen 2006 är tillfredsställande, kommer Eurostat att börja arbeta med medlemsstaterna för att etablera en rättslig grund för att statistiska enheter av alla olika storlekar skall tas med i lönestrukturundersökningen 2010.

Eurostat

Februari 2003

Bilagor

Bilaga 1: Eurostats frågeformulär

Bilaga 2: Sammanfattning av svaren på frågeformuläret

Bilaga 1: Eurostats frågeformulär

RÅDETS FÖRORDNING (EG) NR 530/1999 OM STRUKTURSTATISTIK ÖVER LÖNER OCH ARBETSKRAFTSKOSTNADER

Frågeformulär för att bedöma konsekvenserna av en eventuell utvidgning av begreppet statistiska enheter till att även omfatta enheter med mindre än tio anställda

INLEDNING

Enligt den nuvarande EU-lagstiftningen om strukturstatistik över löner och arbetskraftskostnader krävs inte att uppgifter lämnas för statistiska enheter med mindre än tio anställda. För att kunna ge en fullständig och enhetlig ekonomisk bild av EU behövs dock alltmer information från småföretagen. När rådets förordning om löner och arbetskraftskostnader utarbetades fanns det emellertid farhågor om att det skulle innebära en orimligt stor börda för medlemsstaterna om dessa små enheter skulle ingå. Eurostat åtog sig att undersöka konsekvenserna av att ta med detta ekonomiska segment och samtyckte till att inkomma med en rapport till rådet inom fyra år.

Mycket av det grundläggande arbetet för rapporten har redan utförts. Numera ingår småföretagen i den strukturella företagsstatistiken och nationalräkenskaperna, och detta har lett till viktiga överväganden. Det behövs emellertid fortfarande tilläggsinformation, som specifikt avser insamlingen av uppgifter angående löner och arbetskraftskostnader från företagen, för att det skall gå att få en så fullständig bild som möjligt. Det är syftet med detta frågeformulär.

Frågeformuläret består av två delar:

Del 1– Strukturstatistik över arbetskraftskostnader

Del 2– Strukturstatistik över löner

Fyll i formuläret genom att skriva svaren direkt i dokumentet.

Del 1– Strukturstatistik över arbetskraftskostnader

Fråga 1.1 - 1.7

1.1 Beskriv de eventuella undersökningar som gjorts för att bedöma den extra arbetsbörda och de eventuella datakvalitetsproblem som uppstår i samband med datainsamling angående arbetskraftskostnader från statistiska enheter med mindre än tio anställda.

1.2 Omfattar era nuvarande källor för den strukturstatistik över arbetskraftskostnader som görs vart fjärde år statistiska enheter med mindre än tio anställda?

1.3 Kan strukturstatistik över arbetskraftskostnader lämnas till Eurostat för statistiska enheter med mindre än tio anställda, i enlighet med de definitioner och krav för rapportering som specificeras i kommissionens förordning (EG) 1726/1999, från och med referensåret 2004?

Om svaret är NEJ, ange orsaken och fortsätt sedan till fråga 1.4.

Om svaret är JA, fortsätt till del 2.

1.4 Vad krävs det för att ni skall kunna uppfylla kraven i kommissionens förordning (EG) 1726/1999 när det gäller statistiska enheter med mindre än tio anställda?

Följande punkter bör beaktas när ni svarar på frågan:

I vilken utsträckning kan befintliga databaser anpassas till att även omfatta dessa enheter?

Hur är småföretagen representerade i den strukturella företagsstatistik som regleras enligt förordning (EG, Euratom) nr 58/1997?

Hur är småföretagen representerade i skattningsarna av ersättningar till anställda i nationalräkenskaperna (ENS 95)?

Finns det möjligheter att utnyttja lämpliga administrativa datakällor?

Kan statistiska skattningsmetoder användas?

1.5 Finns det ytterligare tekniska, organisatoriska eller resursmässiga problem för det nationella statistikkontoret att lämna strukturstatistik över arbetskraftskostnader för statistiska enheter med mindre än tio anställda?

1.6 Hur snart kan nödvändiga uppgifter om arbetskraftskostnader från statistiska enheter med mindre än tio anställda samlas in/skattas?

1.7 Hur stor arbetsbörda innebär det för företagen att lämna den här informationen till Eurostat?

Del 2– Strukturstatistik över löner

Fråga 2.1 - 2.7

2.1 Beskriv de eventuella undersökningar som gjorts för att bedöma den extra arbetsbörda och de eventuella datakvalitetsproblem som uppstår i samband med datainsamling angående löner från statistiska enheter med mindre än tio anställda.

2.2 Omfattar nuvarande källor för den strukturstatistik över löner som görs vart fjärde år statistiska enheter med mindre än 10 anställda?

2.3 Kan strukturstatistik över löner lämnas till Eurostat för statistiska enheter med mindre än tio anställda, i enlighet med de definitioner och krav för rapportering som specificeras i kommissionens förordning (EG) 1916/2000, från och med referensåret 2006?

Om svaret är NEJ, ange orsakerna till detta och fortsätt sedan till fråga 2.4.

Om svaret är JA är ni nu färdiga och vi ber er returnera formuläret till Eurostat.

2.4 Vad krävs det för att ni skall kunna uppfylla kraven i kommissionens förordning (EG) 1916/2000 när det gäller statistiska enheter med mindre än tio anställda?

Följande punkter bör beaktas när ni svarar på frågan:

I vilken utsträckning kan befintliga databaser anpassas till att även omfatta dessa enheter?

Hur är småföretagen representerade i den strukturella företagsstatistik som regleras enligt förordning (EG, Euratom) nr 58/1997?

Hur är småföretagen representerade i skattningen av ersättningar till anställda i nationalräkenskaperna (ENS 95)?

Finns det möjligheter att utnyttja lämpliga administrativa datakällor?

Kan statistiska skattningsmetoder användas?

2.5 Finns det ytterligare tekniska, organisatoriska eller resursmässiga problem för det nationella statistikkontoret att lämna strukturstatistik över löner för statistiska enheter med mindre än 10 anställda?

2.6 Hur snart kan nödvändig stukturstatistik angående löner samlas in/skattas från statistiska enheter med mindre än 10 anställda?

2.7 Hur stor arbetsbörda innebär det för företagen att lämna den här informationen till Eurostat?

Bilaga 2: Sammanfattning av svaren på frågeformuläret

Eurostats frågeformulär om en utvidgning av LCS och SES till att även omfatta statistiska enheter med mindre än 10 anställda

Svar per december 2002

Medlemsstat	Tidigare undersökningar (fråga 1.1)	Omfattas arbetsföretagen redan? (fråga 1.2)	Kan de ingå i enkla LCS? (fråga 1.3)	Närstående åtgärder (fråga 1.4)	Andra problem (fråga 1.5)	Hur snart? (fråga 1.6)	Eventuellt andra åtgärder (fråga 1.7)	Tidigare undersökningar (fråga 2.1)	Omfattas arbetsföretagen redan? (fråga 2.2)	Kan de ingå i enkla SES? (fråga 2.3)	Närstående åtgärder (fråga 2.4)	Andra problem (fråga 2.5)	Hur snart? (fråga 2.6)	Eventuellt andra åtgärder (fråga 2.7)	
Portugal	Resultat från undersökningar om företagsstruktur	Ja	Ja	Andra LCS	Resurser	2004	Ingen	Resultat från kvartalsvisa undersökningar	Ja	Ja	Andra LCS	Resurser	2006	Ingen	
Frankrike	Regelbunden rapport om arbetsgivarna (RIS)	Nej	Ja, om det finns arbetsplatser för en undersökning, t.ex. DADS	Är ändring av DADS och andra befintliga åtgärder	Resurser	2004	Ingen	Regelbunden rapport om arbetsgivarna (RIS)	Nej	Ja, om det finns arbetsplatser för en undersökning, t.ex. DADS	Är ändring av DADS och andra befintliga åtgärder	Resurser	2006	Ingen	
Italien	Resultat från SES 2000	Nej	Ja	Andra LCS, använd avsett till fråga 200	Kostnader	2004	Ökad svarstid (eventuellt 30-60 arbetsdagar)	-	Nej	Ja	Andra SES	Stora undersökning och ett fåtal små företagsundersökningar	2006	Ökad svarstid	
Belgien	-	Ja, genom socialförsäkringsdata	Ja, med tilläggsinformation eller skattning	Andra LCS eller använd skattning	Resurser	2004	Ökad svarstid om skattning inte är möjlig	-	Ja, genom socialförsäkringsdata	Ja	Andra SES eller använd skattning	Resurser	2006	Ökad svarstid om skattning inte är möjlig	
Grekland	Årlig undersökning av arbetsföretagen	Nej	Ja	-	-	-	-	Årlig undersökning av arbetsföretagen för godo till statistik i den	Nej	Ja	-	-	-	-	
Sverige	-	Nej	Ja	Andra LCS	Kostnader och tillägg för att använda företagens konton	2004	Ökad svarstid	-	Ja	Ja	Stora företagsundersökningar	Kostnader och tillägg för att använda företagens konton	2006	Ökad svarstid	
Spanien	Resultat från QLCS	Nej	Ja	Andra LCS eller använd administrativa uppgifter	Resurser	2004	Ökad svarstid om det inte går att använda befintliga resurser	Resultat från QLCS	Nej	Ja	Andra SES eller använd administrativa uppgifter	Resurser	2006	Ökad svarstid om det inte går att använda befintliga resurser	
Storbritannien	Samtidigt undersökning år 2000	Ja	Ja	-	-	-	-	Samtidigt undersökning år 2000	Ja	Ja	-	-	-	-	
Tyskland	-	Nej	Nej	Andra LCS till att använda arbetsföretagen	Inga möjligheter att använda arbetsföretagen	-	-	-	Nej	Nej	Andra SES till att använda arbetsföretagen	Inga möjligheter att använda arbetsföretagen	-	-	
Nederländerna	Skulle förändras på grund av befintliga åtgärder	Ja	Ja	-	-	-	-	Skulle förändras på grund av befintliga åtgärder	Ja	Ja	-	-	-	-	
Irland	-	Nej	Ja	Metodutveckling för att komma till rätta med enheter med mindre än 5 anställda	-	-	-	-	Nej	Ja	Metodutveckling för att komma till rätta med enheter med mindre än 5 anställda	-	-	-	
Finland	-	Ja	Nej	Är ändring av administrativa uppgifter och skattning	Nej	Det beror på resurserna	Finns det administrativa tillägg och tilläggsmetoder används	Resultat från nationella undersökningar som omfattar enheter med mindre än 5 anställda	Ja	Ja, från kvartalsvisa undersökningar till årliga	Andra nationella undersökningar till att använda enheter med mindre än 5 anställda	Nej	Det beror på resurserna	Är ändring av administrativa uppgifter och skattning	
Danmark	-	Nej	Nej	Har undersökningarna skattningssvaren	Resurser	2004, under förstudier om skattning kan användas	Ökad svarstid om det inte är möjligt att få fram uppgifterna från lönesystemen	-	Nej	Nej	Har undersökningarna skattningssvaren	Resurser	2006, under förstudier om skattning kan användas	Ökad svarstid om det inte är möjligt att få fram uppgifterna från lönesystemen	
Luxemburg	-	Nej	Nej	Nej undersökning	Nej	-	Kostnader för uppgiftssystem för att få tillräckligt svar	-	Nej	Nej	Nej undersökning	Nej	-	Kostnader för uppgiftssystem för att få tillräckligt svar	
Österrike	-	Nej	Nej	Är ändring av andra åtgärder och skattningssvaren	Problemet är att få tillräckligt svar	2006	Övervakning av försäkringsdata för att se till att de befintliga data som kan användas	-	Nej	Ja, under förstudier om skattningssvaren	Är ändring av andra åtgärder och skattningssvaren, nytt undersökningssystem	Problemet är att få tillräckligt svar	2006	Övervakning av försäkringsdata för att se till att de befintliga data som kan användas	
Förkortningar:		LCS = europeisk undersökning av arbetskraftskostnader som genomförs vart fjärde år SES = europeisk undersökning av lönesystem som genomförs vart fjärde år SBS = årligen återkommande statistisk undersökning av företagsstruktur (Italien)							DADS = årlig redovisning av uppgifter från socialförsäkringssystemen (Frankrike) QLCS = kvartalsvis arbetskraftskostnadsundersökning som genomförs av INE i Spanien						